

Erakunde adierazpena, Donostian etxebizitza duin baterako gizarte eskubidea eraginkorra izateko neurriei buruzkoa

JUSTIFIKAZIOA

LEHENA.- EAEn alokairua ez ordaintzeagatik edo kontratua amaitzeagatik HIRI ERRENTAMENDUAREN LEGEAN (HEL) oinarrituta izandako etxegabetze kopuruan izandako iguera esponenziala azpimarratzea.

Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren (BJKN) arabera, 2017an 1196 etxegabetze kasu izan ziren Euskadin. Horien artan % 75 (834) alokairua ez ordaintzeagatik izan zen, aurreko urtean baino % 32 gehiago.

BIGARRENA.- Etxegabetutako familia unitate horietako asko txirotasun atalasean daude, hainbat prestazio sozial jasotzen dituzte (DSBE, EPO edo GLL), adin txikiko seme-alabak dituzten gurasobakarreko familiak dira edo 60 urtetik gorakoak, desgaitasunen bat dutenak, etab.

EUSKO JAURLARITZAK, EUDEL ERAKUNDEAK ETA BOTERE JUDIZIALAREN KONTSEILU NAGUSIAK 2013an sinatutako LANKIDETZA HITZARMENAREN arabera (berriki berritu dena) babes berezia merezi zuten familia unitateak dira, baina dakigunez hitzarmen horren aplikazioa ia nulua izan da.

Bestalde, era berean, dagokigunez, NBE erakundearen ESKUBIDE EKONOMIKO, SOZIAL ETA KULTURA BATZORDEAREN 2017ko EKAINEN IRIZPENA ere modu orokorrean urratu da, non hitzez hitz aipatzen baita Estatuak betebeharrak hau duela:

“c) Baliabiderik ez duten pertsonen etxebizitza alternatibo bat emateko egiten diren kaleratzeak soilik pertsona horien artean egiazko eta eraginkorra izan den kontsulta bat izan ostean gauza daitezkeen eta Estatuak kaleratutako pertsonen, bereziki familiak, adin nagusiko pertsonak, haurrak edota egoera ahulean diren beste pertsona batzuk daudenean, etxebizitza alternatibo bat izateko EZINBESTEKO URRATS GUZTIAK, ERABILGARRI DITUEN BALIABIDE GUZTIAK ERABILIZ, BURUTU DITUELA ziurtatzeko beharrezkoak diren neurriak hartzea”.

Era berean, Auzitegi Gorenak, EPAI GARRANTZITSUAK EMAN DITU, esate baterako, 4211/2017 epaia, zeinaren arabera epaileak familiaren egoera

aintzatetsi behar baitu kaleratze agindu bat eman aurretik eta neurri hori proportzionatua eta zentzuzkoa izan behar baita, edo BERRIKI EMAN DEN 1263/2018 EPAIA, aurreko jardun jurisprudentziazkoa apurtzen duena eta lehen aldiz ulertzen duena Giza Eskubideei buruzko tratatuak, bereziki kontrolerako nazioarteko organoak sortzekoak, Espainiako Eskubide direla baldin eta gure herrialdea haietara atxikitzen bada, bete egin behar direnak eta hartako IRIZPENAK NAHIKO OINARRI DIRA ADMINISTRAZIOAREN ONDARE ERANTZUKIZUNA (gure kasuan, Eusko Jaurlaritza) FUNTSATZEKO, HALA DAGOKIONEAN, funtzionamendu okerragatik eta haietatik funtsezko eskubide eta askatasunak urratu direla ondorioztatzen denean.

HIRUGARRENA.- DRAMA SOZIAL HONEN ARRAZIOIAK, zeinaren erruz gero eta ugariagoak diren gizarte kolektibo batzuek etxebizitza duin baterako sarbidea izatea eragozten baita (Konstituzioko 47. artikulua eta Euskal Etxebizitza Legeko 8. eta 9. artikulua), hiru dira nagusiki:

1.Eusko Jaurlaritzaren edo Udalen GIZARTE ALOKAIKURUKO ETXEBIZITZEN PARKE ASKIEZA, eskaria eta gero eta ugariagoa den eskatzaile kopurua estaltzeko, ETXEBIDEREN etxebizitzetan 62.000 eskatzaile baitaude izen emanda eta 10.000 ETXEGINTZAN.

2.ALOKAIKURU PREZIOEN IGOERA MERKATU PRIBATUAN. Etxebizitzaren Euskal Behatokiaren arabera, EAEn alokairuaren batez besteko prezioa 983 eurokoa da. Hala, Gasteizen 806 eurokoa da, Bizkaian 970 eurokoa eta Gipuzkoan 1130 eurokoa. Horien artean Donostiako Udalerria nabarmentzen da 1.300 eurotik gorako batez besteko batekin. Prezio horien aurrean, egoera ahulenean diren kolektiboentzat ezinezkoa da kuotak ordaintzea, nahiz eta beren ordainketan laguntzeko hilean 250 euro jaso EPO edo GLL laguntzen bidez.

3.HUTSIK DAUDEN ETXEBIZITZEN KOPURU HANDIEGIA, Etxebizitzaren Euskal Behatokiaren arabera 69.231 baitira EAEn. Horietatik, Euskadin 34.466 lirateke eta Donostiako udalerrian 4.000 inguru, hutsik dauden eta etxebizitza hutsen dinamizazio programen barnean mobiliza daitezkeen etxebizitzak. Hutsik dauden etxebizitza askoren kasuan ez da betetzen horien bizitegi erabilera helburua eta negozio modura bideratzen dira apartamentu turistiko gisa. Horietako % 60 klandestinoak dira, Lehiaren Merkatuko Batzorde Nazionalak bere txostenean aitortzen duen moduan.

LAUGARRENA.- Herritarren plataforma honetan dakigunez, etxegabetutako familia horietako asko inolako babesik gabe kanporatu dira eta haien egoera ekonomiko eta familiakoa ezagutu gabe, ez haien kaleratzeko agindua ematen duten Epailen aldetik, ezta administrazioen aldetik ere, bereziki gertuenaren aldetik, hots, bizi diren udalerriko UDALAREN aldetik, izan ere, lehen aipatutako LANKIDETZA HITZARMENA ez da aplikatzen udalerrian horietako gehienetan eta, arrazoi hori dela medio, alokairuaren edo Hipoteka Exekuzioaren ondorioz etxegabetzeko eskariak jasotzen dituztenean, Epailak ez dute jakiten alde demandatuak GIZARTE EGOERA AHULEAN ote dauden.

Hitzarmenaren arabera, udalerriko Gizarte Zerbitzuek igorri behar dute egoera ahul horri buruzko txostena. Kontua da HITZARMEN horrek, 2013an sinatu zenetik, ez duela funtzionatzen Udal gehienetan, eta zehazki gurean. Horren ondorioz, egoera ahulean diren familia unitate horiei, etxegabetze data bat dutenak, ez zaie aitortu Nazio Batuen NAHITAEZKO IRIZPENEAN agertzen den eskubidea, zeinaren arabera, administrazio publikoei bizitegi irtenbide bat bermatzen baitzaie eta, aldi berean, epaileak etxegabetze datarik ez ipintzera behartzen baitira, bizileku irtenbide horren berri egiaz izan arte.

Donostiako KALERATZEAK STOP DESAHUCIOS Herritarren Plataformak hemen deskribatutako gertakariak oinarritzat hartuz, udal taldeek aipatu plataformak eskatuta, aurkezten dugu hurrengo

ERAKUNDE ADIERAZPENA

LEHENA.- Udalbatzak eskatzen die Botere Judizialeko Kontseilu Nagusiari, Eusko Jaurlaritzari eta EUDEL euskal udalerrien elkarteari jarrai dezatela FAMILIAKO ETXEBIZITZATIK KALERATZEAREN ONDORIOZ BALIZKO EGOERA AHULAK HAUTEMATEKO NEURRI SOZIALA HARTU AHAL IZATEKO 2013ko ekaineko Hitzarmena betearazteko beharrezkoak diren neurriak hartzen eta horiek txertatzen, egokitu ditzatela 1/2000 Legea aldatzeko ekainaren 11ko 5/2018 Legean gaineratutako xedapen berrietara, bereziki Udal honetako gizarte zerbitzuei etxebizitza jakin batean bizi direnak kaleratzea agintzen duten ebazpenen prozeduren berri emateari dagokionez.

BIGARRENA.- Udalbatzak berretsi egiten du 2015eko irailean onartutako mozioa, zeinaren bidez Donostia etxegabetzerik gabeko hirizat jotzen baita.

HIRUGARRENA.- Udalbatzak administrazio eskudunei eskatzen die aplika dezatela Nazio Batuen EESK Batzordearen NAHITAEZKO IRIZPENEAN adierazitakoa, alegia, administrazioek behar diren neurriak hartuko dituztela etxegabetze eskaera bat jaso duten kolektibo zaurgarriek bizitegi alternatiba bat bermaturik izan dezaten.

LAUGARRENA.- Udalbatzak Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio Udal honekin koordina dezala bi erakunde horiek dituzten etxebizitza sozialen parkeen kudeaketa, arauzkoak baino plaza gehiago lortze aldera, modu kolektiboan eta aldi baterako erabiltzekoak diren GIZARTE LARRIALDIKO ETXEBIZITZAK oinarritzat hartuta, bai eta Donostian gizarte alokairuko etxebizitzak kopurua areagotze aldera ere.

BOSGARRENA.- Udalbatzak dei egiten die administrazio eskudunei Etxebizitzari buruzko ekainaren 18ko 3/2015 Legea oinarritzat hartuz, hutsik dauden etxebizitzak mobilizatzeko beharrezkoak diren neurriak (Garapen Araudia, etxebizitzak erregistroa, eta abar) har ditzan, hala neurri pizgarri modura, nola hutsik dauden etxebizitzak gaineko kanona aplikatuz.

SEIGARRENA.- Udalbatzak administrazio eskudunei eskatzen die azter dezatela alokairuen erreferentziazko indizeak finkatzeko aukera, beste hiri batzuetan -esate baterako, Parisen eta Berlinen- aplikatzen den moduan, neurri

pizgarriak nahiz inposiziozkoak erabiliz, alokairuaren prezioen igoera hori geldiarazte aldera.

ZAZPIGARRENA.- Udalbatzak Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio aurtengo uztailean onartutako Etxebizitza Turistikoei buruzko Dekretua alda edo gainera dezala, aukera emanez auzotarren komunitateari beren komunitatean etxebizitza turistikoei betoa ipintzeko 3/5ko gehiengoarekin, Estatuko gainerako eremuetan proposatzen den moduan, eta ez guztien adostasunarekin, dekretu horretan jasotzen den moduan.

Donostian, 2018ko azaroaren 12an

Jon Insausti Maisterrena
EAJ

Ernesto Gasco Gonzalo
Donostiako Sozialistak PSE-EE

AMAIA ALMIRALL LOPEZ DE LUZURIAGA
EH BILDU

Amaia Martin Garin
Irabazi Donostia